

ארבעה אחין פרק שלישי יבמות

לד.

עין משפט גד מצוה

בד א מ"י פ"ד מהל'
עגנות הלכה א'
מה ב מ"י פ"ד מהל'
ד'
מו ג ד מ"י פ"ד מהל'
הלכה ח'
מו ה מ"י פ"י מהל'
מדות הלכה יב':

מוסף רש"י

יש אוכל אכילה אחת.
זית אחד (שבת קכב).
והיבב עליה ארבע
הטאות ואשם אחד.
חייב משום חלב ומשום
נומך ומשום יום הכפורים
ומשום טמא שאכל את
הקדש, הרי ארבע טהרות
ואשם אחד מעילה, ואפילו
הוא כהן, גבי חלב דקדש
מועל הוא, דלמך מר כל
חלב ליה לרבות אימורי
קדשים קלים למעילה,
והנהו טהור איסור חל על
איסור ינהו, או על ידי
טלל או על ידי מוסף,
שהרי משנוגלה הבהמה
נאכר חלבה, אקדשה מיגו
דחל איסור מוקדשים נאכר
ועור חל נמי חלבה, הרי
טלל הוא ליה יוה"כ מיגו
דאיסורף בה איסורף לגבי
מוצת על חמיהו וז משום
נומך איסורף נמי לגבי
גבחה משום נומך, הרי
מוסף, איממא גבחה, מיגו
דאיסורף הרי גבחה
קדשים האכלים משום
טומאה, איסור נמי בהאי
חלב משום טומאה, הרי
קדשים האכלים משום
טומאה, איסור נמי בהאי
חלב משום טומאה, הרי
נאכר זה וממנת השבת וכן איפכא
דאיסורף אף בחולין משום
יוה"כ, איסור נמי בהאי
משום יוה"כ (שבועות כד).
בן גרושה, כן חלל, וז
גמור הוא דלמדי כהן
הנושא גרושה לא יחלל
זרעו, שמחללו מדין כהונה
(פסחים עב).
רבי
אליעזר מחייב
החומש, שהרי אכלה
שוגג, ור' יהושע פוסט.ר.
שעשה בדבר מלוה (פסחים
עב).

אם היתה שבת והוציאו בו, צפרק אמרו לו (כריתות דף ק, ר"ה)
לדקדק מכאן דאין עירוב והולאה ליום הכפורים מדאליטריך
למנעק אס היתה שבת כו' דהוה ליה למיתני ואס הוציאו חייב ומסיק
דיש עירוב והולאה ליוה"כ ולאפשי חיובי נקט שבת ומייב משום שבת

ויוה"כ ור"מ ור"י והיכי חשיב רבי מאיר
חיובי הולאה צהדי חיובי דלכילה מה
ענין זה אלל זה דכמו כן היה יכול
לומר אס עשה מלאכה שבת חייב
ואר"י משום דבשעת צליעה אחי נמי
חיוב הולאה אע"ג דלכתיב לא נח משום
דצליעתו זו היא הנחתו כדלמך רבא
צפרק המוליא י"ן (שבת דף פ, הוליא
צ' אומיות וכתנן כשהוא מהלך חייב
דכתיבתו זו היא הנחתו):

והוציאו בפיו חייב, והא דלמך
צהמנניע (שם דף כג, כד)
המוליא צפוי וצמרפקו פטור שלל
הוליא כדכך המוליאס צמדי דבר
אכילה הוה שפיר דכך הולאה ככך פי'
הקונטרס דליכא הכא איסור צת אחת
דכשקדש היום חל עליו איסור אכילת
יוה"כ ואיסור הולאה שבת וקשיא
לרבינו יצחק דמה ענין זה לאיסור חל
על איסור דאפילו למ"ד אין איסור חל
על איסור אפילו צבת אחת הכא חל
לכולי עולמא אפילו צוה אחר זה ורפי'
יעשה אכילה והולאה צוה אחר זה
ואפילו חלו שבת ויום הכפורים צוה
אחר זה שצביל איסור מלאכת שבת
אס הוא תמלה לא ימנע איסור אכילת
יום הכפורים לחול אחריו שעדיין לא
נאכר זה וממנת השבת וכן איפכא
ואמר רבי יצחק דאיסור צבת אחת
היינו איסור הולאה שבת ואיסור
הולאה דיוה"כ דכפרישית נקט שבת
לאפשי חיובי: **מעה** בדבר מצוה
פטור. ור"מ והא צפסמס צפרק אלו
דברים (דף עב, עג) וסס) מוקי רבי מאיר
פלוגתייהו צשתי מיעוקות אחד למוול
שבת ואחד למוול צבחה שבת דפטור
ר' יהושע כשקדם ומל של אחד צבצבת
צבצבת אע"ג דלא עשה מצוה משום
דנתנה שבת לדחות אלל מיעוק אחד אלל צשתי מיעוקות אחד למוול
צבצבת ואחד למוול צע"ש וקדם ומל של צבצבת צע"ש ושל ע"ש מל צבצבת
חייב אע"ג דעשה מצוה משום דלא נתנה לדחות ור"ג גבי שמי
נשים לחייב דלא ניתנה ערוה לדחות ור"ל דהתם לא צדחיה תליא
מילתא אלל משום דטרדי צמיעוק יש לו למוול צבצבת וצוה בו וה"כ
הרי טועה צאשמו: **בערב** הפסח בו, המ"ל משום דאכילת
מרומה איקרי עבודה וטעמא דרבי יהושע משום דכתיב ו (ופועל
ידיו מרצה אפילו חללים כדלמך פרק אלו דברים (פסחים דף עג, עב):
באיסור בת אחת ואיבא דרבי שמעון, ואחי שפיר אפילו
כרבי יהושע דרבי שמעון אית ליה צפרק אלו
דברים (ס) דלרבי יהושע טעה צבצב מצוה ולא עשה מצוה חייב:
מתוך שלשה עשר לאחור שלשה עשר לאחור, אינהו.
כן גירסת הקונטרס וקשה דלא הוה צבת אחת לדנות
מל

ומאן הוי סנה. דממני' דאית ליה איסור חל על איסור צין על ידי
כולל צין באיסור מוסף צין על ידי צת אחת כגון אלו שחייצין ארבע
חטאות (ה) וכשקדש ראובן את רחל תמלה נאכרה על שמעון משום
אשת אח ואשת איש והיינו צת אחת וקמחייב ליה מנא דידן אחריוהו

ומאן האי תנא דאית ליה איסור כולל ואיסור
מוסף ואיסור בת אחת אמר רב יהודה אמר
רב ר"מ היא (ה) דתנא (ב) ביש אוכל אכילה אחת
וחייב עליה ארבע חטאות ואשם אחד טמא
שאכל חלב והוא נותר מן מוקדשין ביוה"כ
ר' מאיר אומר אם היתה שבת והוציאו בפיו
חייב אמרו לו אינו מן השם ור"מ אליבא
דמאן אי אליבא דרבי יהושע האמר מעה
ברבר מצוה פטור אלא אליבא דרבי אליעזר
איבעית אימא לעולם אליבא דרבי יהושע כי

קאמר רבי יהושע מעה ברבר מצוה פטור
הנ"מ גבי תינוקות ידומנו בהול אבל האי ביון
דאין זמנו בהול לא והרי תרומה דאין זמנו
בהול וקפטר דתנן ה"ה היה אוכל בתרומה
וגודע שהוא בן גרושה או בן חלוצה רבי
אליעזר מחייב קרן וחומש ורבי יהושע פוסט
הא איתמר עלה אמר רב ביבי בר אבוי
הכא בתרומה בערב הפסח עסקינן דזמנה
בהול ואי בעית אימא באיסור בת אחת
ואליבא דר' שמעון בשלמא כ"ו בולה משכחת
להו דשוניהו שליה ושוו אינהו שליה ופגע
שליה בשליח אלא גדות היכי משכחת לה
אמר רב עמרם אמר רב בשופעות מתוך י"ג
לאחר שלשה עשר לאחור אינהו מתוך
שנים עשר לאחר שנים עשר לחיובי אינהו:

מפרישים אותן: והא אין אשה מתעברת
בביאה ראשונה אמר ר"ג אמר רבה בר
אבוה שבעלו ושנו (א) ואלא הא דתנא ר' חייא
הרי כאן ט"ז חטאות תלתין ותרתיין הויין
וליטעמך דר' אליעזר דמחייב על כל כח וכח
טובא הויין אלא דבכח ראשון קחשיב ה"ג
דביאה ראשונה קחשיב א"ל רבא לרב נחמן
והא

רבי מאיר איהו כה"ג איסור חל על איסור מיהו היכא דקא מתכוין
לדבר מצוה לישא אשה כמאן מרבותיו סבירא ליה לרבי מאיר בטעיה
צבצב מצוה ולא עשה מצוה אי אליבא דר' יהושע האמר פטור צמס'
שבת צפרק ר' אליעזר דמילה (דף קג, ה) דתניא התם צגמ' מי שהיו לו
שני מיעוקות אחד למוול צבצבת ואחד למוול צא' צבצבת ושכח ומל את של
אחד צבצבת דהיינו נמי טעה צבצב מצוה ולא עשה מצוה
שעדיין לא הגיע זמנו פוסט ר' יהושע: דזמנו צוה. שהיה טרוד
למוול את של שבת כדי שלא יעבור זמנו: אלל הכא. גבי נשואין אין
זמנו צוה. דאין זמן קבוע למצוה וה"ל למידק: סרומה צערב הפסח
זמנו צוה. שלא תשרף: ואיבעית אימא. כולה ממני' לאו ר' מאיר
היא אלל אפילו לר"ש דמיקל הכא מודי וכגון דחלו כולהו צבת אחת:
דשוו אינהו. שני האחין שליח אחד להולין את הקדושין לשתי אחיות
והן שש שליח אחד לקבל קדושין: ופגע שליח צשליח. וחלו יחד זה
על זה וזה על זה איסור אשת איש ואיסור אשת אח ואחות אשה: אלל

(א) [ג'ל דמנן] (ב) שבת קכ.
שבעות כד: כריתות יג'.
א) מדות פ"ח מ"א
פסחים עב: מכות יא'.
ד) [פסחים עב:]. (ה) [ג'
חוקפות ג"מ עב: ד"ה
כגון]. (ו) [דף קד, ט]. (ז) [ליתא
שס וע"פ פ"ב מ"ה צפ'
המשניות להרמב"ם,
(ח) וע"י חוקפות כריתות
יד. ד"ה אס וחוקפות שבת
ר. ד"ה לא יעמוד ומוס'
ערוכין כ"ה ל"ה].

הגהות הב"ח

(א) רש"י ד"ה ומאן וכו'
דכשקדש ראובן:
(ב) ד"ה על כל כח וכו'
ובמסכת כריתות היה
משמע: (א) תוספות ד"ה
צמס: וכו' משום דלמדי
ברך ה' חילו ופועל ידיו:

הגהות הגר"א

[א] ג' (ואלל הא ה"ו עד
דביאה ראשונה קחשיב)
מ"א"מ:

תוספות ישנים

ומאן הוי תנא דאית ליה
איסור כולל ואיסור מוסף
ואיסור צת אחת א"ר יוסף
אמר רב ר"מ היא. ה"י הו
נמי למיתני רבי יוסף היא
דאית ליה איסור טלל ור"ש
דאית ליה איסור מוסף
ואיסור צת אחת אלל נקט
רבי מאיר משום דאית ליה
כדיאל כל ה"י יחד טלל
ומוסף וצת אחת:

דנות היכי מלי משכחה לה. צב"א עם קדושין אי קדושין קדמו לדנות זה הרי אשת איש ואחות אשה ואשת אח קדמו ותו לא אחי נדות וחייב ואי
נדות קדים תו לא אחי איסור אחריונא וחייב: **אמר רב עמרם אמרי** צי רב. משכחת לה ט"ו חטאות באיסור צת אחת צשופעות מתוך י"ג שנה
ללידת הצעלים לאחר י"ג: **לאחיובי אינהו**. כלומר טעם זה כדי לחייב הזכרים שחלו כולן עליהן צב"א דבהן יומא אחו לכלל עושין: **ומסוך י"ב**
לאחר י"ב לאחיובי אינהו. שהאשה צאה לכלל עושין צת י"ב שנה ויום אחד והזכר ל"ג יום אחד ומשכחת לה שנוולדו הזכרים צבחה צמשרי
והנקבות צבחה צמשרי לשנה הבאה וציוס אחד מישלם י"ב לנקבות שהן י"ג לזכרים ומסרו קדושין שיחולו ליום המחרת כשהן נעשין גדולים דיוס
אחד צבצבת י"ג צעין לנקבות ויוס אחד צבצבת י"ד לזכרים והתחילו שופעות צקוף י"ב ללידה עד למחר ואע"ג שהנדות קדם לו הן אסורות
לאלו שש אינן צבצבת מצוה ולא אלו אסורים צהן לפי שאינן צני ממות נמלאו הקדושין ואיסור עושג נדות חל עליהם צשכחה ר"ה הו י"ג לנקבות
שהיה שנת י"ד לזכרים הקדושין והנדות קדמו לגדלותן ותלוין ועומדין לחול כשיגדלו וצשעה אחת חלו כולן. ולהכי נקט שופעות דאי אפשר
לצמס פריסת נדה ומפיסת קדושין צשעה אחת אר"כ קדמו שעה אחת צקטנותן: **סלסין וסרסין הויין**. דהא מתינתין כר' אליעזר אוקמינן
לעיל ושמעינן ליה דלמך חייב על כל ציאה וציאה לקמן (דף קג, כד). ובמסכת כריתות (דף קד, ט): **על כל כח וצח**. של ציאה לקמן צפרק האשה
(דף קג). והתם הכי תניא צא עליה חור וצא עליה חייב על כל אחת דברי רבי אליעזר וכיון דשמעינן ליה לרבי אליעזר דמחייב אשתי ציאות
צבעלם אחת על כרחך שמעת ליה נמי צציאה אחת כמה חיוצין דכל כח וצח הנאה של ציאה צפני עגמה היא ולרצנן הוא דלא מייחייב אלל אחת
משום דכולן צבעלם אחת הן וצשתי ציאות נמי לא הוו מייחייב אלל חדא אלל אי הוה ידיעה צין כח לכח הוה מייחייב אכל חד וחד כדתנן
צשבעות (דף יד): ובמסכת (ה) הוריות (דף קד) היה משמש עם הטהורה ואמרה לו נטמאתי ופירש מיד חייב שינאחוה הגאה לו כציאותו ולר'
אליעזר דלמך ציאות מחלקות אית ליה נמי כוחות מחלקין וממני' כרבי אליעזר אוקמיננא לעיל והיכי תני רבי חייא שש עשרה ותו לא:
והא

דנות קדים תו לא אחי איסור אחריונא וחייב: **אמר רב עמרם אמרי** צי רב. משכחת לה ט"ו חטאות באיסור צת אחת צשופעות מתוך י"ג שנה
ללידת הצעלים לאחר י"ג: **לאחיובי אינהו**. כלומר טעם זה כדי לחייב הזכרים שחלו כולן עליהן צב"א דבהן יומא אחו לכלל עושין: **ומסוך י"ב**
לאחר י"ב לאחיובי אינהו. שהאשה צאה לכלל עושין צת י"ב שנה ויום אחד והזכר ל"ג יום אחד ומשכחת לה שנוולדו הזכרים צבחה צמשרי
והנקבות צבחה צמשרי לשנה הבאה וציוס אחד מישלם י"ב לנקבות שהן י"ג לזכרים ומסרו קדושין שיחולו ליום המחרת כשהן נעשין גדולים דיוס
אחד צבצבת י"ג צעין לנקבות ויוס אחד צבצבת י"ד לזכרים והתחילו שופעות צקוף י"ב ללידה עד למחר ואע"ג שהנדות קדם לו הן אסורות
לאלו שש אינן צבצבת מצוה ולא אלו אסורים צהן לפי שאינן צני ממות נמלאו הקדושין ואיסור עושג נדות חל עליהם צשכחה ר"ה הו י"ג לנקבות
שהיה שנת י"ד לזכרים הקדושין והנדות קדמו לגדלותן ותלוין ועומדין לחול כשיגדלו וצשעה אחת חלו כולן. ולהכי נקט שופעות דאי אפשר
לצמס פריסת נדה ומפיסת קדושין צשעה אחת אר"כ קדמו שעה אחת צקטנותן: **סלסין וסרסין הויין**. דהא מתינתין כר' אליעזר אוקמינן
לעיל ושמעינן ליה דלמך חייב על כל ציאה וציאה לקמן (דף קג, כד). ובמסכת כריתות (דף קד, ט): **על כל כח וצח**. של ציאה לקמן צפרק האשה
(דף קג). והתם הכי תניא צא עליה חור וצא עליה חייב על כל אחת דברי רבי אליעזר וכיון דשמעינן ליה לרבי אליעזר דמחייב אשתי ציאות
צבעלם אחת על כרחך שמעת ליה נמי צציאה אחת כמה חיוצין דכל כח וצח הנאה של ציאה צפני עגמה היא ולרצנן הוא דלא מייחייב אלל אחת
משום דכולן צבעלם אחת הן וצשתי ציאות נמי לא הוו מייחייב אלל חדא אלל אי הוה ידיעה צין כח לכח הוה מייחייב אכל חד וחד כדתנן
צשבעות (דף יד): ובמסכת (ה) הוריות (דף קד) היה משמש עם הטהורה ואמרה לו נטמאתי ופירש מיד חייב שינאחוה הגאה לו כציאותו ולר'
אליעזר דלמך ציאות מחלקות אית ליה נמי כוחות מחלקין וממני' כרבי אליעזר אוקמיננא לעיל והיכי תני רבי חייא שש עשרה ותו לא:
והא